

Hví venda Bretlandi bakið?

Oddagrein

FØROYA lögmaður er í hesum døgum á vitjan í Finlandi. Har skal hann m.a. kunna seg við tær royndir, sum finlendingar hava gjørt á oljuøkinum. Stóra finska fyrirtøkan Nesté hevur specialiserað seg til at veita tænastrur ol. til oljuvinnuna kring allan heim. Lögmaður er eisini boðin at vitja Noreg. Henda vitjanin verður seinni í summar, og eisini í hesum forinum verður dentur lagdur á at siggja, hvussu oljuvinnan er uppbygt.

VIT halda tað vera skilagott av lögmanni, sum jú umsitur undirgrundarmál og alt tað, sum er tengt at tí, at vitja í norðnu grannalondum okkara og har kunna seg við hesa nýggju vinnu, sum eftir øllum at døma eisini er við at koma henda vegin.

TÁ hetta er sagt, so er rætt at minna á, at lögmaður eisini er boðin at vitja Bretland og sumuleiðis Hetland. Hesar innbjóðingar hevur lögmaður - soleiðis hava vit í hvussu so er skilt tað - lagt í eina skuffu. Orsøkin er helst tann, at lögmaður ynskir ikki at vísa bretska áhuga ella ans, soleingi marknatráttan millum londini er óloyst. Hann metir eftir øllum at døma, at hetta at taka av eini innbjóðing frá bretska stjórnini at vitja Bretland er at vísa veikleika í málinum um markit.

NÚ kunnu tað vera fleiri meiningar um tann spurningin. Men út lögmaður er farin til Finland og skjótt eisini fer at vitja Noreg tekur spurningurin seg upp, um tað nú er rætt av Føroya hægsta manni at venda Bretlandi bakið!

VIT skilja væl lögmann, at hann er ónøgdur við framferð og støðu breta í marknamálinum. Vit taka fullt undir við honum og einum annars samdum lögtingi, at tað er burturvið av bretska til krevja tann part av føroyska landgrunninum skal vera bretska øki. Men eitt er ein støðutakan - eitt annað er diplomati.

VIT lova okkum at reisa spurningin, um ikki lögmaður ger stóðu okkara verri viðframhaldandi at venda eini bretska innbjóðing bakið! Hvat nú um júst lögmaður brúkti eitt slíkt høvi sum eina almenna innbjóðing at vitja Bretland til at gera bretska greiðar yvir stóðu okkara og harvið kanska fáa teir at skilja okkum betur og kanska slaka! Spurningurin er, um ikki lögmaður við at tvihalda um ikki at taka av innbjóðing harvið hevur forkomið einum møguleika at koma tættari inn at bretska og harvið á meira persónligan og inniligan hátt kunna gera bretska greitt, hví tað er so umráðand við okkum sum tjóð at fáa eitt miðlinjurnar.

TAD er ikki rætt at gera nakað rumbul burtur úr hesum máli, men hinvegin er rætt at reisa spurningin, nú lögmaður hevur lagt til brøts og er farin at vitja Finland og seinni eisini Noreg. Lögmaður skal umsita føroyska áhugamálið móttvegis umheiminum, og spurningur okkara er, um tað er rætti máti at umsita hesi mál ikki at taka av eini innbjóðing at vitja Bretland!

VIT halda tað vera rætt av lögmanni at umhuga hesa stóðu av nýggjum og møguleika taka av innbjóðingini og fara til Bretlands - við sær skal hann hava øll tær góðu argument fyrir eini miðlinjuloysn í marknatráttunum. At tað so eisini er ein nýggj stjórn, sum hann kemur at hitta, er kanska eisini ein fyrimunur, tí henda stjórnin hevur møguleika at vísa eitt annað og meira positivt andlit móttvegis føroyingum. At hesin flokkur áður hevur verið ein av fortalarnum fyrir miðlinjuprincippinum er heldur ikki at forakta. Tað er slíkt, sum lögmaður kundi gjørt hart við. Við hesum halda vit tó ikki, at leikluturin hjá samráðingarnesvndini er útspældur, hóast tað av á kundi bent á tað. Men lögmaður hevur so møguleikan at stuðla føroyska samráðingarnesvndini við at vísa seg og lata seg koma til kendar. Tað er komið hartil, at vit eiga at seta spurningin: um ikki tað hevði tænt sök Føroya og samstarvinum millum Føroyar og Bretland best, um lögmaður tók av innbjóðingini og fór til Bretlands í heyst! Við sær kundi hann havt parlamentariskar - ella kundu hesir komið í kjalarvørr lögman. **Sosialurin**

Vilhelm Johannesen, løgtingsmaður:

Bankin eigur at vera á føroyskum hondum

Tað er ikki rætt at lata danir fáa bankan nú. Tað er heldur ikki rætt at privatisera bankan. Allir føroyingar hava galdið fyrir at bjarga bankanum, og tí eiga vit øll at fáa ágóðan, nú bankin gevur avlop!

Um Figgjargrunnin er landskassin einasti parta-eigarin í Føroya Banka. Hetta merkir, at alt vinningsbýtið, sum verður góðtíð burtur av avlopinum hjá bankanum, fer í landskassan. Í 1996 gav hetta landskassanum 36 milliónir og í 1997 nærum 100 milliónir krónur.

Sambandsmenn og fólkafloksmenn siga, at vit hava ein monopolbanka, og tí er tað rætt at mæla til privatisering av bankanum. Men hetta er tað reina tvætl. Nýggja banka- og sparikassalógin tryggjar javnstøðu millum bankar og sparikassar. Teir kunnu virka á jøvnum føti. T.v.s. at vit hava fría kapping á økinum. Talan er als ikki um nakran monopolbanka. Teir siggja trøll á alljósum degi.

Tað er onki dulmál, at sambandsflokkurin við Edmund Joensen á odda, vil avreiða bankan til danir fyrir 2,7 milliardir krónur, soleiðis at danskir myndugleikar kunnu privatisera bankan til dansk áhugamál, ið síðan kunnu skúma flotan av bankaraksstri í Føroyum, sum uttan iva kemur at geva nógvan pening av sær tær komandi árin. Tá gongd kemur á oljuvinnuna verða hesar upphæddir heilt ótrúligar.

Tað er heldur onki duls-

mál, at fólkafloksmenn liggja í svønloysi hvørja einastu nátt, so leingi teir vita, at bankin gevur avlop og at avlopið fer í landskassan. Teir tola ikki at allir føroyingar skulu hava ágóðan. Sambært hugmyndafrøðini hjá fólkaflokkinum eigur slíkt bert at falla nøkrum fáum útvaldum í lut. Og tí er tann stóri dreymin hjá flokkinum at bankin verður privatiseraður sum skjótast.

Í seinastu viku varð ein fyrispurningur frá fólkaflokkstingmanninum Óla Breckmann um privatisering av bankanum umrøddur í lögtinginum. Orðaskiftið um fyrispurningin gav týðuliga ábending um, hvat teir báðir stóru borgarligu flokkarnir ætla við bankanum. Men teir eru ikki samdir um hvussu hann skal privatisera. Sambandsflokkurin vil privatisera bankan til danskar kapitalistar. Fólkaflokkurin vil privatisera bankan til føroyskar kapitalistar. Tað er munurin.

Men javnaðarflokkurin tekur hvørki undir við sambandsflokkinum ella fólkaflokkinum. Flokkurin er ímóti at danir fara avstað við bankanum nú, eftir at føroyingar hava bjargað honum, og nú útlit eru fyrir at bankin fer at geva stórt avlop. Vit eru eisini ímóti

at nøkur fá útvald hjá fólkaflokkinum skulu fara avstað við ágóðanum. Ognarviðurskiftini til bankan eiga at verða sum tær eru. Tað merkir at føroyski almenn-ingurin framhaldandi skal eiga bankan og fáa ágóðan.

Um bankakanningarnevndin kemur til tað úrslit, at vit við bankasamanleggingini hava galdið meira fyrir gamla Føroya Banka, enn tað virði, sum bankin veruliga hevði, so skulu vit hava endurgjald fyrir hesa upphædd. Í okkara sál er onginn ivi um tað. Høvur so skal gjalda fyrir ta skeivu metingina, er ein annar spurningur, men úr Danmark skal peningurin koma. Frá Den Danske Bank, Figgjareftirlitinum ella úr ríkisskassanum sjálvum, tað er fyrir so vítt líka mikið fyrir okkum.

Sostatt er stóðan hjá javnaðarflokkinum púra greið. Vit góðtaka ikki at lögmaður avreiðir bankan til danir. Vit góðtaka heldur ikki, at fólkaflokkurin nú skal avreiða bankan til nakrar føroyskar kapitalistar. Og hava vit keypt gamla Føroya Banka ov dýran, so skulu vit hava endurgjald fyrir ta upphædd, sum talan er um. Hetta er stutt og greitt javnaðarflokksins stóða í bankamálinum.

Og hetta er ein greið føroysk loysn á bankamálin-

Viðmerking

Vilhelm Johannesen
skrivur

um. Ein føroysk loysn. Ein loysn sum gagnar føroyska samfelagnum og harvið føroyska almenninginum nóg meira enn stóðan hjá ávíkavist sambandsflokkinum og fólkaflokkinum. Teir renna tær vanligu privatu, sneisatværingini. Annar tekur sær av teimum privatu **donsku** áhugamálinum. Hin tekur sær av teimum føroysku **privatu** áhugamálinum.

Felags fyrir báðar flokkarnar er, at fjøldin av føroyingum má ikki eiga ein banka, men tað heldur javnaðarflokkurin er í lagi. Júst tað er munurin!

Tann 20. mai 1997
Vilhelm Johannesen

BRÚKTIR BILAR í sera góðum standi

Vit útvega

Persón-, sports-, vøru- og litlar lastvagnar

beinleiðis úr Týsklandi.

Benzin ella diesel.

SIGMUND S. OLSEN • HERMAN S. OLSEN
Tlf. 030 59 34 02 Tlf. 030 59 34 03
Tlf./Fax. 75192

HÖRMANN GARAGU-HURÐAR!

- ✓ Dygd fyrir hvørja krónu
- ✓ Sterkar og álítandi

Stutt sagt – illa ber til at velja aðra hurð enn HÖRMANN

MALLCO

Klaksvík
Tlf. 57977 - 84738